

STYRDOKUMENT

I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinjer för skyltning i Botkyrka kommun

Riktlinjer

Diarienummer: SBF 2013:208

Dokumentet är beslutat av: Samhällsbyggnadsnämnden

Dokumentet beslutades den: 2017-09-19

Dokumentet gäller för: Botkyrka kommun

Dokumentet gäller till den: Tillsvidare till samhällsbyggnadsnämnden beslutar något annat

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentet ersätter: Policy och riktlinjer för skyltning

Dokumentansvarig är: Samhällbyggnadsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Bygglösenheten - Samhällsbyggnadsförvaltningen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Bygglösenheten - Samhällsbyggnadsförvaltningen

Policy för skyltning i Botkyrka kommun

Övergripande målsättningen för kommunens nya skyltpolicy är att:

- samhällsbyggnadsnämnden ska tolka och tydliggöra för kommunen och kommuninvånare plan- och bygglagstiftningen, dels lovplikten och dels vilka krav som ställs på utformning och placering
- samhällsbyggnadsnämnden genom att ta fram riktlinjer för skyltning säkerställer likabehandlingsprincipen, kommunens tjänst ska känna trygghet i sin arbetsutövning
- bidra till en samsyn hos kommunens handläggare kring skyltfrågor
- kommunens handläggare ska ge en god service och ett gott bemötande med positivt och professionellt förhållningssätt

Målsättningen i skyltpolicyn ska uppnås genom att:

- Samhällsbyggnadsnämnden med riktlinjer för skyltning ska öka medborgarnas medvetenhet om skyltningens påverkan av stads- och landskapsbilden
- Samhällsbyggnadsnämnden genom att göra informationen tillgänglig för dem som är berörda inspirera till en stadsmiljö med framåt anda
- Samhällsbyggnadsnämnden genom att ta fram riktlinjer ge en vägledning vid bygglovsprövningen för kommunen och kommuninvånare

Samhällsbyggnadsnämnden genom riktlinjer för skyltning ger tillräcklig förståelse för och kunskap om innebörden av skyltning för att kunna genomföra sina arbetsuppgifter på ett säkert sätt

Genom att policyn fastställs av Kommunstyrelsen framhålls att samma grundprinciper gäller både internt och för kommuninvånare. Vid kommunikation kan samtliga kommunikatörer:

- Ha ett verktyg för att nå ut med korrekt information
- Ge likvärdig information med bestämt budskap på ett tydligt sätt
- Vara öppen med fakta och information, utan att spekulera

Förmedla att förvaltningen tar ansvar att lagstiftningen följs

Sammanfattning

Skyltar av olika slag är ett etablerat inslag i stadsbilden och ingår i det offentliga rummet. Samhällsbyggnadsnämnden har ett ansvar för kommunens offentliga rum varför syftet med denna policy är att ge vägledning till den som avser att skylta för sin verksamhet.

SKYLTMILJÖER

Skyltar och reklamordningar ska inte bara samverka med sin närmaste omgivning utan också underordna sig helheten. Som en allmän grundregel gäller principen att synas men inte störa. Särskilda krav på redovisning av hur skyltningen påverkar helhetsmiljön i omgivningen bör ställas i utsatta och känsliga miljöer.

Det finns anledning att ställa olika krav på skyltning i olika områden; från kulturlandskapet där skyltar endast undantagsfall bör tillåtas till stormarknader och centrumområden där skyltning är ett självklart inslag i miljön.

Centrumområden Inom centrumområden är skyltar och reklam ett naturligt inslag. Skyltningen ska fungera både i närmiljön och i helhetsmiljön. Program för placering och utformning av skyltning bör finnas.

Skyltar på byggnader kan lokaliseras till mindre känsliga fasadpartier. Vid samordning av skyltar bör man uppmärksamma den negativa effekten av stor anhopning av skyltar med ljus bakgrund. Högt placerade skyltar bör företrädesvis utformas med fristående bokstäver. Högt sittande lådskyltar bör inte tillåtas då dessa i regel inte bidrar till god helhetsverkan enligt Plan- och bygglagen.

Områden för stormarknader Områden för handel ligger oftast exponerat i landskapet. Alla typer av skyltning utnyttjas oftast samtidigt. Skyltmaster är ett mer eller mindre accepterat inslag och skyltar på byggnader ges oftast en överdriven storlek för att synas på långt håll. Nattetid utnyttjas möjligheten att synas genom olika former av belysning. Tillfällig reklam i form av bland annat flaggor och banderoller kan ibland dominera över den permanenta skyltningen. Skyltbehovet i form av skyltmaster bör beaktas i detaljplaneläggningen.

Områden för arbetsplatser/industrialområden. Många verksamheter i industrialområden där det kan vara svårt att hitta sätter egenhändigt upp skyltar och hänvisningsskyltar, oftast utan bygglov. För att minska behovet av förekomsten av mängden hänvisningsskyltar bör samordning av informationsskylt/orienteringsskylt för områdets olika verksamheter anordnas. I dessa områden finns också företag som bedriver någon form av försäljning. Dessa har oftast en omfattande skyltning med banderoller, flaggor och andra typer av skyltning som är bygglovspliktiga enligt Plan- och bygglagen.

Vägmiljöer. Att ligga i anslutning till större väg innebär ofta extra marknadsföringshjälp och är i många fall en viktig lokaliseringsfaktor vid etablering av nya företag. I Botkyrka kommun är E4/E20, Hågelbyleden, Huddingevägen och Dalvägen exempel på sådana områden. Skyltning ska bedömas både med hänsyn till trafiksäkerheten och ur estetisk synpunkt då man ska beakta stads- och landskapsbild enligt Plan- och bygglagen. Skyltning vid gatukorsningar och ut- och infarter blir bedömningen ännu mer viktig ut trafiksäkerhetssynpunkt.

Vägvisningsskyltar som är vägmärken och sätts upp i anslutning till en allmän väg (Dessa skyltar lyder oftast under vägmärkesförordningen)

Natur- och kulturlandskap Natur- och kulturlandskap bör hållas fritt från reklam och skyltar. Där skyltar ändå tillåts bör de inte placeras fritt i landskapet utan ha stöd av bakomliggande vegetation eller terräng. En vanlig typ av skyltning som tillåts är så kallad ”välkommen till-skyltning” som i regel är en kombination av vägvisning och reklam. Höga krav på utformning och anpassning bör ställas på denna typ av skyltning så att kraven i Plan- och bygglagen uppfylls avseende stads- och landskapsbild och god helhetsverkan

Bostadsområden Bostadsmiljöer bör vara helt befriade från reklam. Skyltning i begränsad omfattning bör tillåtas i omedelbar närhet av insprängda verksamheter. Man bör särskilt beakta skyltars belysning så att inte intilliggande bostäder utsätts för betydande olägenhet av ljussken.

Skyltar på landsbygden Skyltning förekommer även på landsbygden, dels i form av hänvisningsskyltar, dels som skyltning i anslutning till olika verksamheter. Då skyltar utanför område med detaljplanebestämmelser inte kräver bygglov gäller allmänna varsamhetskrav enligt plan- och bygglagen. Det är viktigt att ta hänsyn till landskapsbilden. Skyltar som handlar om verksamheter som inte finns i anslutning till skylten är ofta ett störande inslag i landskapet och är inte tillåtet.

Att sätta upp skyltar vid allmän väg, inom ett avstånd av 50 meter från ett vägområde, kräver tillstånd från länsstyrelsen (väglagen) om de inte sitter på en byggnad och upplyser om en verksamhet på platsen.

OLIKA TYPER AV SKYLTTAR

Fasadskyltar monterade utmed fasad, bör företrädesvis utformas med text och logotype. Sådana skyltar är firmaskyltar med företagsnamn som informerar om en verksamhet som finns i byggnaden eller på platsen. Dessa skyltar utformas vanligen som lådor eller som skivskyltar av plåt, ibland med utskuren text och bakomliggande belysning. Skyltar målade direkt på fasad är dock nuförtiden mycket ovanligt.

Takskyltar placerade ovanför takfot, dessa prövas mycket restriktivt. De får inte påverka en byggnads siluett men kan placeras vid en bakomvarande byggnadsdel, t ex ett fläktrum.

Flaggskyltar är monterade vinkelställda mot fasad, som ses från sidan och är synliga utefter en gata. En flaggskylt kan vara lysande eller belyst med riktade ljuskällor monterade på fasad eller konsol. Även belysningen ska redovisas i skyltlovsansökan.

Pendelskylt Denna typ av skylt har sin förankring vertikalt i ett tak, oftast anordnad på undersidan av ett utskjutande tak. Likt flaggskyltarna är dessa mest lämpade för en liten skala och ska anpassas till byggnadens storlek och den fria höjden till taket.

Foliering på fönster och glasade fasader

Den kan utföras som fristående bokstaver/logotype eller placeras som bård i under/överkant.

Orienteringsskyltar ska vara placerade vid infarten till sammanhållna arbetsplatsområden. Förutom verksamhetsnamn kan innehålla annan information och reklam. Lysande skylttavlor med fast eller rörligt budskap som inte har anknytning till platsen behandlas mycket restriktivt. De fångar uppmärksamheten på ett effektivt sätt men det estetiska värdet beror på vilka bilder som visas. I stadsmiljö, i bostadsområden och längs lokalgator bedöms de som ovarsamma i stadsbilden och olämpliga eftersom de kan ge störande ljus in i bostäder. Längs genomfartsleder och europavägar bedöms de som olämpliga med avseende på trafiksäkerhet. De kan därför komma ifråga endast vid köpcentra, gallerior, sportanläggningar samt i industri- och arbetsplatsområden.

Reklamskyltar, affischpelare och affischtavlor skyltar på stolpar (skyltpyloner) med en egen bärande konstruktion kräver bygglov. De riktar sig ofta mot trafikanter och förknippas ofta med storskaliga miljöer, t ex bensinmackar, industriområden Lovpliktig skyltpylon och affärscentra.

Hänvisningsskyltar av kommersiellt slag bör inte förekomma då dessa ger ett ”rörigt intryck”. Hänvisningsskyltar avseende publika funktioner kan medges i mindre omfattning.

Tillfälliga skyltar är sådana skyltar som endast är avsedda att användas under en kortare period så som byggplatsskyltar, vepor, fasaddukar och banderoller. Nedan följer några exempel på tillfälliga skyltar.

Markiser, parabol och jalousier Bygglov krävs om reklambudskapet blir dominerande eller om objektet avsevärt förändrar byggnadens uttryck (fasadändring).

Byggarbetsplatsskyltar och -vepor vid större byggprojekt för vilka bygglov har getts ingår i beslutet att skyltar och vepor, med en sammanlagd yta av högst 15 m², får sättas upp vid byggarbetsplatsen. Skyltningen, fristående eller monterade på t.ex. fasadställning, byggplank eller -bod, ska vara placerad inom berörd fastighet eller arbetsområde.

Tillfälliga reklamanordningar såsom banderoller, ballonger, vepor omfattas också av lovplikten men kan bara beviljas såsom tidsbegränsade eftersom de inte har någon permanent karaktär och materialet inte är av beständigt material. Hit räknas även reklamskyltar uppställda fordon.

Gatupratare, affischer, annonser och anslag på allmän plats, t.ex. gatumark, krävs inte lov för att ställa ut s.k. gatupratare eller sätta upp enstaka affischer, annonser. Men de lokala ordningsföreskrifterna ska följas och tillstånd krävs från polisen. Fristående skylt på mark samt skyltning med varor får inte minska framkomligheten eller utgöra fara. Om denna typ av skyltning flyttas in varje kväll krävs inget bygglov men däremot krävs en ansökan om uppställning på allmän platsmark för att säkerställa att tillgängligheten har tillgodosetts.

Generella riktlinjer för placering och utformning

Väl utformade skyltar berikar miljön och hjälper oss att hitta. Skyltar bör därför ha hög grafisk kvalitet och vara väl anpassade till den miljö där de sätts upp. En skylt upplevs olika i en fotgängarmiljö än i anslutning till en motorväg. Kulturhistoriskt värdefulla miljöer kräver särskild hänsyn vid utformningen och anpassningen. Skyltens grafiska kvalitet och utformning speglar verksamhetens kvalitet. En skylt ska till storlek och utformning anpassas till byggnadens, platsens och omgivningens karaktär.

Skyltar för verksamhet tillåts på den byggnad och fastighet verksamheten bedrivs på. Skyltar för andra verksamheter och rena reklamskyltar bör endast ytterst undantagsvis tillåtas. På bostadshus som inte innehåller verksamhet ska skyltar inte tillåtas.

Skyltar bör inte tillåtas i park eller naturmark.

Riktlinjer för vägvisning

Vägvisningsskyltar som lyder under vägmärkesförordningen är inte bygglovspliktiga. De sätts upp av väghållaren. Andra hänvisningsskyltar bör inte förekomma då det finns risk för överskyltning.

Riktlinjer för reklam

På vissa platser skulle rena reklamskyltar och reklamanordningar kunna tillåtas. Dessa platser bör väljas utifrån att de har ett kommersiellt intresse, t ex där många människor samlas eller passerar. Sådana platser skulle kunna vara centrumanläggningar, T-stationer, pendelstågsstationer, busshållplatser, butiker, kiosker och bensinstationer. En annan kategori är idrottsanläggningar. Även vid större industri- och parkeringsområden kan reklam i vissa fall tillåtas.

Inom köpcentra och centrumområden, där marken är kvartersmark bör fastighetsägare och hyresgäster komma överens om skyltningen inom ramen för plan- och bygglagen.

Områden som ska undvikas och som endast undantagsvis bygglov beviljas

Skyltar får inte förekomma där det finns risk att de distraherar trafikanternas uppmärksamhet från övrig trafik och/eller där de kan förväxlas med vägmärken, trafiksignaler eller andra trafikantordningar. Skyltar får heller inte förekomma där de kan verka siktskymmande.

Reklamskyltar bör heller inte medvetet placeras så att deras meddelande direkt vänder sig till elever och barn i skolor och daghem.

Skyltar bör ej heller placeras i renodlade bostadsområden.

Natur- och kulturlandskapet har så stort värde att det bör hållas fritt från all slags utomhusreklam. Detta gäller såväl landsbygd som parker i tätorterna.

Placering och utformning

I en omgivning där skyltar saknas eller förekommer sparsamt kan det vara fördelaktigt att använda en fristående skylt. Även en fristående skylt bör i storlek och utformning anpassas till sin omgivning eftersom den bedöms utefter vilken påverkan den får i stads- och landskapsbilden.

Skyltar i kulturhistoriskt värdefulla miljöer eller på kulturhistoriskt värdefulla byggnader ställer särskilt höga krav på skyltens utformning. Skylten får inte skymma karaktäristiska fasaddetaljer. Friliggnande bokstäver i mindre storlek eller för byggnadens ålder tidstypisk skyltteknik är att föredra för att motverka att byggnaden förvanskas. I de flesta fall kan en fristående markskylt vara den bästa lösningen vid sådana tillfällen.

Skyltar i form av fria bokstäver och konturer är lättast att anpassa i olika miljöer och byggnader och fungerar därför i de allra flesta sammanhang.

Låds skyltar i form av ljuslådor är svåra att anpassa på grund av sin volym och låga utformningsmöjlighet och bör därför inte förekomma. Mindre lådor där skyltens bakgrund är mörk och endast bokstäverna är belysta kan beviljas i sitt rätta sammanhang.

Skivskyltar med eller utan utkragande belysning (så kallade "svanhalsar") har samma dåliga utformningsmöjlighet som låds skylten då den är en skrymmande skylttyp som oftast är svår att

anpassa. Kan accepteras som fristående skylt men då helst med någon form av infälld belysning.

Bildväxlande skyltar kan tillåtas i sitt rätta sammanhang men stor vikt måste läggas på anpassningen till placeringen. Det är direkt olämpligt att uppföra någon form av bildväxlande skylt i anslutning till vägar där de kan utgöra en trafikfara. Det är direkt olämpligt att placera den vänd mot bostäder då den kan utgöra en olägenhet för boende genom sin belysning. Över lag måste lägenhetsfrågan vara belyst vid handläggning av bildväxlande skyltar.

Skyltmaster kan accepteras vid större etableringar. Masten bör ges en skulptural utformning och innehålla skyltar utformade för bästa läsbarhet på avstånd.

Skyltar högt upp på fasad syns på långt håll och får inte dominera över byggnaden eller stads- och landskapsrummet. Skyltar med friliggande bokstäver med fria konturer är att föredra. Skyltlådor i dessa höga lägen bör inte förekomma.

Takskyltar Skyltar som placeras ovanför taklisten ska utformas med friliggande bokstäver eller fria konturer. Helst bör skylten ha någon form av bakgrund i form av ventilationshus eller brant sluttande tak.

Utstående skyltar, så kallade flaggskyltar, ska vid gata eller gångväg placeras så att den inte hindrar framkomligheten för t ex driftfordon såsom sopmaskiner och snöröjning. Minst 3 meter från gatan till flaggskyltens underkant ska skylten placeras och får inte skjuta ut mer än 1 meter från fasaden.

Banderoller, vepor och ballonger, betraktas också som skyltar men då deras tillfälliga karaktär och deras icke beständiga material kan inte denna typ av skyltar beviljas permanenta bygglov. Endast tidsbegränsat bygglov kan komma i fråga.

Sammanfattning att tänka på innan du söker bygglov

Hänsyn till platsen, d.v.s. stadsrummets skala

Byggnadens arkitektoniska särdrag, byggnadselement och uttryck. Skyltar ska underordna sig byggnaden så att listverk, pilastrar och andra viktiga byggnadsdetaljer lämnas fria från skyltar och att skyltar anpassas efter fönstersättning.

Måttlig skyltning. Fasader får inte kläs in helt av skyltar.

Skylt placeras inom den fastighets gräns vars verksamhet skylten tillhör.

Hänvisningsskyltar beviljas av princip inte då offentliga rummet kan komma att fyllas av sådana. Undantag kan dock vara allmän service såsom vårdcentral, bibliotek och liknande men inte för kommersiell verksamhet.

Trafiksäkerheten. Skyltar ska inte placeras eller utformas så att de innebär fara för trafiksäkerheten. Trafikverket anser att det är olämpligt med skyltar, som inte hör till trafikmiljön, inom vägens/gatans omedelbara närhet (ca 50 meter) p.g.a. att de kan distrahera trafikanten.

Framkomlighet. Skylt får aldrig placeras så att den är ett hinder för personer som har svårt att se eller att röra sig.

Skyltar får inte placeras så de hindrar snöröjning och renhållning.

Skyltar placerade högt på fasad ställs högre krav på, varför friliggande bokstäver och/eller fria konturer rekommenderas.

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer fordrar skyltar utformade med särskild omsorg.

Sträva efter en tydlig text och tilltalande grafisk form. Med bra utformning kan även en mindre skylt synas på långt håll.

Utforma skylten så att den kan läsas av även av dem som har nedsatt syn.

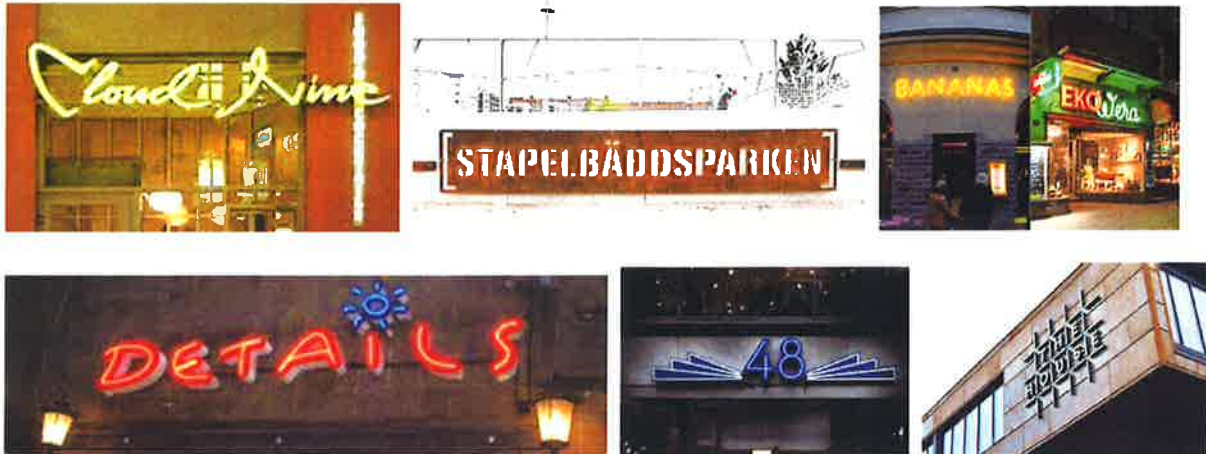
Skyltband längs fasad bör undvikas

Det är inte meningen att skyltar ska göra reklam för vad verksamheten gör eller varumärken som säljs. Det är verksamhetens namn som ska dominera.

Skyltar får inte utformas på sådant sätt att de kan förväxlas med trafiksignaler, vägmärken eller utryckningsfordons ljussignaler.

Skyltars ljus och eventuellt ljud från tekniken ska inte störa boende eller trafikanter. Belysta skyltar bör därför ha justerbar belysning.

Skyltning utmed infarter, påfarter, trafikleder bör begränsas till vad som krävs för att besökare enkelt ska finna nödvändig information. Skyltar bör inte förekomma inom en zon på 50 meter från yttre körbanekant. Överflödiga och störande skyltning ska inte förekomma.

Vad prövas vid bygglovshandläggningen av skyltar och ljusanordningar

Vad som ska prövas vid handläggning av bygglov inom detaljplan står i plan- och bygglagens 9 kap 30 §. Där står bland annat att åtgärden ska överensstämma med detaljplanen. Det är relativt ovanligt med planbestämmelser avseende skyltar.

Ansökan

För att ett skyltärende ska kunna behandlas så snabbt som möjligt behövs de här uppgifterna i en ansökan:

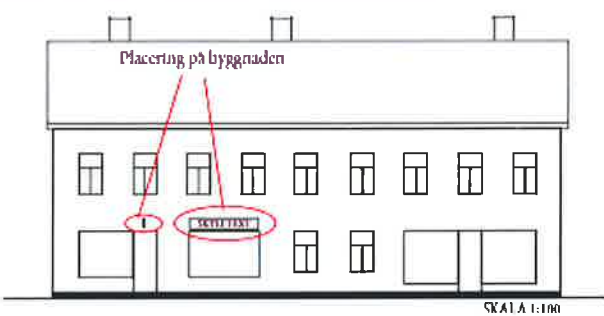
1. Blankett för "Ansökan om bygglov" med originalunderskrift av sökande/betalningsansvarig. Blanketter finns på kommunens webb-plats/blankettarkivet och kan även fås via Kundcenter.
2. Situationsplan/tomtkarta i form av ett utdrag ur Baskartan, skala 1:400 eller motsvarande situationsplan. Kartan kan skrivas ut från kommunens webb-plats och kan beställas på kommunens kart- och mätenhet.
3. Fasadritning med skylten inritad i skala 1:100 eller lämplig skala som visar tydligt placering omgivning mm.
4. Skyltritning i lämplig skala (t.ex 1:20) med budskap, utseende, mått och annan teknisk information, t.ex. infästningar, ledningsdragning och belysning.
5. Förslag till byggherrens Kontrollplan, d.v.s. på en lista redovisa kontrollpunkter, först och främst: att skylten uppfyller de tekniska egenskapskraven och kravet på anpassning till byggnaden – att skylten sätts upp på ett varsamt sätt och som inte förvanskar en byggnads historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värden.

Ritningar ska vara fackmannamässigt utförda och lämpliga för arkivering (svarta linjer på vitt papper) i max A3-format. Kommunen har arkiveringskrav även på skyltären den varför ritningsunderlag vanligtvis krävs. Fotomontage gäller (tillsvidare) inte som bygglovhandling, men är ett bra komplement. Byggnadsnämnden kan dock enskilda fall bestämma att ett fotomontage kan godtas istället för fasadritning.

Vid tekniskt avancerade större skyltar och skyltanordningar kan en certifierad kontrollansvarig enligt PBL komma att behövas.

Det går att söka tidsbegränsat bygglov för en skylt, till exempel vepor och banderoller. På ansökningsblanketten finns en ruta att kryssa i för det.

När en skylt är uppsatt skickas en begäran om slutbesked till samhällsbyggnadsförvaltningen med dem handlingarna som är angivna i startbesked och därmed kan ärendet avslutas.

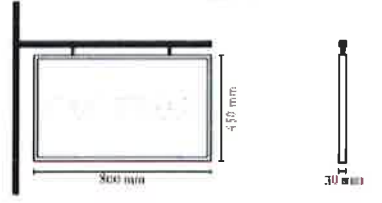
Placering på byggnaden

SKALA 1:100

1500 mm

450 mm

800 mm

430 mm

30 mm

VY FRÅN FRÅN   VY FRÅN SIDAN

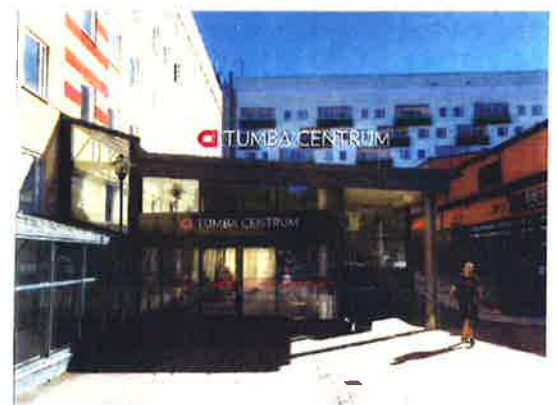

EXEMPELRITNING

- Dimensioner
- Material
- Kulör/er
- Upphängning
- Belysning

FASTIGHETSBECKNING

SÖKANDE

DATUM

TUMBA CENTRUM

Planerings- och arkitektbyrå
 Box 100, SE-100 00 Stockholm
 Tel: 08 490 4200
 www.tumbacentrum.se

Ritning i vissa fall kan ersättas av fotomontage som är skalenlig och visar fasaden och skylten rakt framifrån.

Tillstånd

Det krävs bygglov för att sätta upp en skylt inom detaljplanerat område. Det kan också krävas andra tillstånd beroende på var skylt placeras.

TYP AV SKYLTT	BYGGLOV BEHÖVS	BYGG. ANMÄLAN	TILLSTÅND FASTIGHETS ÄGARE	TILLSTÅND KOMMUNEN	TILLSTÅND POLISEN	TILLSTÅND LÄNS- STYRELSEN	TILLSTÅND TRAFIK- VERKET
Reklamskylt, på fasad	JA	JA	JA				
Målat reklambudskap, företagsnamn etc. på plank eller vägg	JA	JA	JA				
Reklamskylt, på tak	JA	JA	JA				
Reklampelare och stolpskylt	JA	JA	JA	JA	JA	EV	EV
Reklamskylt, fristående, flyttbar	JA	JA	JA	JA	JA		
Informations- och orienteringstavla	JA	JA	JA	EV	EV	EV	EV
Elektronisk ljusreklamanläggning/ tavla	JA	JA	JA	EV	EV	EV	EV
Ljusprojektion på fasad, mer än en vecka	JA	JA	JA				
Belysning på skyltar, (prövas normalt i samband med skyltlovet)	JA	JA	JA				
Byggplatsskylt	JA	JA	JA	EV	EV	EV	EV
Skylt innanför skyltfönster	JA	JA	JA				
Plastfilm i fönster som täcker mer än 1/5 av glasytan	JA	JA	JA				
Markis, där markisen primärt är reklambärare	JA	JA	JA				
Parabolantenn med reklam	JA	JA	JA				
Ballong, fast förankrad, med reklam	JA	JA	JA				
Banderoll, vepa eller liknande på fasad, byggnadsställning och övergata	JA	JA	JA				
Flagga, reklam-, >1,5 m ² , på stång och oberoende av placering, fler än 1	JA	JA	JA	EV	EV	EV	EV
Affischtavla	JA	JA	JA	EV	EV		
Fordon, mobila byggnader	JA	JA	JA	JA	JA		JA
Trafik- och informationsskylt, enligt vägmärkesförordningen	NEJ						

Även skyltar kräver strandskydddispens inom strandskyddat området

Byggnadsnämnden ger bygglov för skyltar inom detaljplanlagt område utom vägvisningsskyltar som lyder under vägmärkesförordningen och där Trafikverket ger tillstånd.

Gata/Park-enheten upplåter allmän mark. Ett upplåtelseavtal upprättas om tillstånd ges.

Polismyndigheten ger polistillstånd för skyltning som sätts upp på och i anslutning till allmän plats. Polisen begär yttrande från den som förvaltar marken, oftast kommunen.

Länsstyrelsen ger tillstånd inom naturområden och områden som inte omfattas av detaljplan.

Fastighetsägarens skriftliga tillstånd bör alltid inhämtas innan man söker bygglov, även om det inte krävs enligt Plan- och bygglagen. Om man inte har fått fastighetsägarens tillstånd kan det leda till att man har ett beviljat bygglov som man betalat för men inte kan nyttja.

Markupplåtelse, tillstånd Den som vill sätta upp en skylt i offentlig miljö såsom allmän platsmark måste ha markupplåtelse via polismyndigheten. Polisen skickar ansökan till kommunen för yttrande. Om markupplåtelse ges, tar kommunen ut avgift enligt gällande taxa.

Den som vill sätta upp en skylt på kommunens mark som inte är allmän platsmark ska markupplåtelse sökas direkt hos kommunen. Om markupplåtelse ges, tar kommunen ut avgift enligt gällande taxa.

På annan plats ska den sökande alltid inhämta fastighetsägarens tillstånd för att sätta upp skylten.

Olaglig skyltning och påföljder Om någon satt upp en skylt, utan bygglov och startbesked, kan denne bli skyldig att ta bort skylten och/eller betala sanktionsavgifter.

Enligt plan- och bygglagen ska byggnadsnämnden ta ut en byggsanktionsavgift om någon påbörjar en åtgärd i fråga om en skylt eller en ljusanordning som kräver lov innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked. Byggsanktionsavgiften tas ut av den som, när överträdelsen begicks, var ägare till fastigheten, den som begick överträdelsen eller den som har fått fördel av överträdelsen. Byggsanktionsavgiften fastställs utifrån det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgiften fattades.

Bygglovavgift, tas ut av kommunen för behandling och beslut av ärendet enligt taxa som beslutats av kommunfullmäktige.

Kronofogdemyndigheten kan vidta åtgärd mot skyltar som strider mot vägmärkesförordningen eller väglagen. Åtgärden kan leda till att skylten tas bort – oftast genom väghållarens försorg. Uppkomna kostnader för väghållaren kan civilrättsligt riktas mot den som satt upp skylten.

UTFORMNING OCH PLACERING AV LOVFRIA SKYLTA

Byggarbetsplatsskyltar och -vepor $\leq 15 \text{ m}^2$:
Vid större byggprojekt för vilka bygglov har getts ingår i beslutet att skyltar och vepor, med en sammanlagd yta av högst 15 m^2 , får sättas upp vid byggarbetsplatsen. Skyltningen, fristående eller monterade på t.ex. fasadställning, byggplank eller -bod, ska vara placerad inom berörd fastighet eller arbetsområde.

Den får sitta uppe under hela byggperioden och ska tas bort när arbetena är färdigställda. Budskapet ska vara av samhällsintresse.

Foliering på fönster och glasade fasader
Foliering på fasadglas som täcker högst 20 % av glasytan betraktas som en bygglovsfri skylt.

Nationsflaggor

Nationsflaggor kan sättas upp utan lov.

Reklam i begränsad omfattning

(högst 0,2 m²) på jalousier, t ex firmanamn, kräver inte lov.

Reklam på parabolantenner

Reklam i begränsad omfattning (högst 25 %) på parabolantenner kräver inte lov (bygglov krävs för parabolantenner med större diameter än 1,1 meter).

Reklamflaggor För flaggor med en total storlek högst om 1,5 m² krävs inte lov.

Skyltar placerade innanför fönster

Skyltar som är placerade innanför fönster, men har ett budskap som riktar sig utåt, kräver inte lov om de inte är större än 0,2 m².

Små skyltar

Små skyltar, inte större än 0,1 m², med namn eller företagsnamn, t.ex. "Tandläkare", placerade i omedelbar anslutning till entré eller porttelefon kräver inte lov. Sådana skyltar ska vara monterade på fasad i entréplan. De får inte täcka över karaktäristiska fasaddetaljer och ska vara anpassade till andra förekommande skyltar. Fastighetsägaren måste tillfrågas före montering.

En befintlig skylt som bara byter innehåll - om den är lika stor.

Ordlista

Affisch	Tryckt budskap på papper, plast eller liknande.
Affischtavla	Tavla uppsatt på fasad eller annat och avsedd för hyrd reklamplats.
Affischpelare	Fristående pelare avsedd för hyrd reklamplats. Reklamytan kan vara belyst och bildväxlande.
Allmän plats	Område som i detaljplan är avsedd för gata, väg, torg eller park. Allmänna platser är allmänt tillgängliga om kommunen är huvudman. Betydelsen skiljer sig något i allmänna ordningsstadgan, kommunalskattelagen resp. brottsbalken.
Backlightstavla	Ljuslåda med bakifrån belyst affisch.
Ballong	Reklamballong fast förankrad i lina eller liknande. Likställs med skylt.
Banderoll	Textil affisch. Jfr vepa.
Banérstråk	Sammanhållen skyltning på en rad av lyktstolpar eller dylikt längs ett trafikstråk.
Belyst skylt	belyst med utanpåliggande armaturer. Jfr ljusskylt.
Bildväxlande skylt	Mekanisk skylt som växlar mellan olika budskap.
Byggprojektskylt	Tillfällig skylt för planerade och pågående byggprojekt. Placerad utanför arbetsplatsområde och riktad till passerande på trafikleder.
Byggskylt	Tillfällig skylt för pågående byggprojekt. Placerad inom arbetsplatsområde och riktad till närområdet.
Coronaeffekt	Fristående bokstäver eller figur med bakomliggande belysning riktad indirekt mot fasad.
Display	Datorstyrd lysdiodtavla med rörligt budskap.
Fasadskylt	Skylt placerad på fasad.

Flagga	Textil från flaggstång. På fristående flaggstång eller på byggnads fasad eller tak.
Flaggborg	Flera flaggstänger placerade så att de ger ett sammanhängande och samlat intryck.
Flaggskylt	Skylt vinkelrätt ut från fasad på konsol.
Foliebokstäver, -skylt	Självhäftande plast, på glas eller skylt.
Fri neon	Fritt exponerat lysande neonrör.
Fristående bokstäver	Text av enskilda bokstäver placerade på skylt eller fasad.
Fristående skylt	placerad fritt från byggnad. Affischpelare, reklam-pelare, stortavlor, reklamvitriner m.m.
Gesims	Utskjutande horisontell fasaddelning.
Hänvisningsskylt	Skylt som visar vägen till en eller flera verksamheter.
Heltejpade glas	Skyltfönster täckt av invändig folie.
Kvartersmark	Fastighet som i detaljplan är avsedd att bebyggas
Ljusskylt	Lysande skylt med invändig armatur. Jfr belyst skylt.
Lysrörsskylt	Skylt av friliggande lysrör.
Markis	Sol- och väderskydd av textil på rörlig ställning som kan fällas in mot fasad.
Målad skylt	Text eller bild målad direkt på fasad.
Områdesreklam	Samlad reklamplats eller – tavla för ett industri- eller kontorsområde.
Orienteringstavla	Informationstavla som beskriver hur man hittar i ett område.
Pilaster	Pelarmotiv i en fasad.

Plogskylt	Två skyltar monterade i V-form på fasad eller fristående.
Pylon	Fristående pelare med en eller flera skyltar.
Ramp	Horisontellt band med skyltar på fasad.
Reklamflagga	Flagga av duk med kommersiellt budskap som sitter på en flaggstång. Ej nationsflagga.
Reklamfält	Ett avgränsat fält med tillfälliga och utbytbara affischer, anslag, löpsedlar och dyligt.
Reklampelare	Fristående pelare för affisivering. Oftast rund eller trekantig.
Riksreklam	Skyltning eller affisivering för varor eller tjänster som inte har något samband med platsen där reklamen är uppsatt.
Rörlig skylt	om mekaniskt rör sig.
Sandwichs-skylt	Se Trottoarpratere
Screentryck på glas	Industriellt färgtryck direkt på in- eller utsida glas.
Skivskylt	Budskap på skiva monterad på fasad eller som fristående skylt.
Skylt	Anordning uppförd utomhus i avsikt att förmedla ett uttalat eller underförstått budskap. Budskapet har oftast en kommersiell innebörd men kan även innehålla t ex propaganda eller saklig information. Skylten behöver inte vara fysisk i sig utan kan bestå av en yta som budskapet projiceras på. Innehållet i skylten kan vara fast eller föränderligt. En skylt kan vara försedd med belysning.
Skyltlåda	Lysande skylt i form av en inifrån belyst låda eller skåp med genomlyst front.

Skyltprogram, lokalt	Gemensamt framtaget ritnings- och beskrivningsunderlag för utformning och placering av skyltar inom ett sammanhållet arbetsplatsområde eller på en byggnad.
Symbolskylt	Verksamhetsskylt utan text t.ex. logotyp.
Takskylt	Skylt placerad ovan taklist eller taknock.
Trafikskyltar	Skyltar enligt Trafikverket och vägtrafikförordningen.
Trottoarpratare och Vippskylt	Fristående skylt på ben som ställs ut under dagen.
Utomhusreklam	Samlande begrepp för tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning uppsatt utomhus avsedd för reklam, propaganda eller liknande ändamål.
Vepa	Reklamduk uppsatt på fasad, byggnadsställning eller dylikt med ett tillfälligt och platsanknutet budskap.
Vägområde	Vägområdet består av mark som tagits i anspråk för väganordning. Som väganordning räknas anordning som stadigvarande behövs för vägens bestånd, drift eller brukande. Förutom själva vägbanan kan som väganordning också räknas dike, slänt, viltstängsel, till väg ansluten brygga eller färja med färjeläge. Som väganordning kan också räknas kantremsa med en bredd om högst två meter, rastplats eller bullerskydd i anslutning till annan väganordning.

Hänvisningar

För upplysningar och information hänvisas till bygglovenheten via kommunens kundcenter telefon: 08 – 530 610 00
och till kommunens webbplats www.botkyrka.se
och det går bra att skicka e-post till bygglov@botkyrka.se

Sätta upp en skylt – information om ansökningshandlingar

<http://botkyrka.se/boochbygga/bygglov/checklistor/Sätta-upp-en-skylt>

Sätta upp en skylt - checklista

<http://botkyrka.se/SiteCollectionDocuments/Bo%20och%20bygga/Bygglov/Checklistor/Sätta%20upp%20en%20skylt%20-%20Checklista.pdf>

Kartbeställning

<http://botkyrka.se/boochbygga/kartorochlantmateri/kartbestallning>

Inspiration

